

ISSN 2076-586X

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

**ВІСНИК
ЧЕРКАСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія
ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Виходить 18 разів на рік
Заснований у березні 1997 року

№ 37 (370). 2015

Черкаси – 2015

**Засновник, редакція, видавець і виготовлювач –
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Свідцтво про державну перереєстрацію КВ № 21391-11191Р від 25.06.2015**

Матеріали «Вісника» присвячено актуальним проблемам теорії і методики управління освітою, різним аспектам соціально-педагогічної роботи з різними категоріями клієнтів, сучасним тенденціям розвитку вищої освіти. Читачам стане в нагоді інформація про особливості копінг-поведінки як стратегії дій особистості. Окреме місце відводиться матеріалам, що презентують перспективи використання потенціалу ресурсного центру професійної орієнтації учнівської молоді освітнього округу.

Наукові статті збірника стануть у нагоді викладачам вищої школи, аспірантам, студентам, а також усім, хто цікавиться проблемами теорії і методики управління освітою.

Журнал входить до переліку наукових фахових видань України з педагогічних наук (Наказ МОН України від 12 травня 2015 р. № 528).

Випуск № 37 (370) наукового журналу Вісник Черкаського університету, серія: педагогічні науки рекомендовано до друку та до поширення через мережу Інтернет Вченою радою Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 11 від 22.06.2015 року).

Журнал реферується Українським реферативним журналом "Джерело" (засновники: Інститут проблем реєстрації інформації НАН України та Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського).

Головна редакційна колегія:

Черевко О.В., д.е.н. (головний редактор); *Боєчко Ф.Ф.*, член-кор. НАПН України, д.б.н., проф. (заступник головного редактора); *Корноненко С.В.*, д.і.н., проф. (заступник головного редактора); *Кирилюк Є.М.*, д.е.н., доц. (відповідальний секретар); *Архипова С.П.*, к.пед.н., проф.; *Біда О.А.* д.пед.н., проф.; *Гнезділова К.М.*, д.пед.н., доц.; *Головня Б.П.*, д.т.н., доц.; *Гусак А.М.*, д.ф.-м.н., проф.; *Земзюліна Н.І.*, д.і.н., доц.; *Жаботинська С.А.*, д.філол.н., проф.; *Кузьмінський А.І.*, член-кор. НАПН України, д.пед.н., проф.; *Кукурудза І.І.*, д.е.н., проф.; *Лизогуб В.С.*, д.б.н., проф.; *Ляшенко Ю.О.*, д.ф.-м.н., доц.; *Марченко О.В.*, д.філос.н., проф.; *Масненко В.В.*, д.і.н., проф.; *Мігус І.П.*, д.е.н., проф.; *Мінаєв Б.П.*, д.х.н., проф.; *Морозов А.Г.*, д.і.н., проф.; *Перехрест О.Г.*, д.і.н., проф.; *Поліщук В.Т.*, д.філол.н., проф.; *Савченко О.П.*, д.пед.н., проф.; *Селіванова О.О.*, д.філол.н., проф.; *Чабан А.Ю.*, д.і.н., проф.; *Шпак В.П.*, д.пед.н., проф.

Редакційна колегія серії:

Гнезділова К.М., д.пед.н., доц. (відповідальний редактор напрямку "Методика навчання"); *Сердюк З.О.*, к.пед.н., доц. (відповідальний секретар напрямку "Методика навчання"); *Шпак В.П.*, д.пед.н., проф. (відповідальний редактор напрямку "Управління освітою"); *Михальчук О.О.*, к.пед.н., доц. (відповідальний секретар напрямку "Управління освітою"); *Біда О.А.*, д.пед.н., проф. (відповідальний редактор напрямку "Теорія та історія педагогіки"); *Кучай Т.П.*, к.пед.н., доц. (відповідальний секретар напрямку "Теорія та історія педагогіки"); *Архипова С.П.*, к.пед.н., проф. (відповідальний редактор напрямку "Соціальна педагогіка"); *Майборода Г.Я.*, к.пед.н., доц. (відповідальний секретар напрямку "Соціальна педагогіка"); *Данилюк С.С.*, д.пед.н., доц. (відповідальний редактор напрямку "Професійна освіта"); *Лодатко Є.О.*, д.пед.н., доц. (відповідальний секретар напрямку "Професійна освіта"); *Акуленко І.А.*, д.пед.н., проф.; *Бурда М.І.*, д.пед.н., проф., академік НАПН України; *Вовк О.І.*, д.пед.н., доц.; *Грабовий А.К.*, к.пед.н., доц.; *Градовський А.В.*, д.пед.н., проф.; *Гриценко В.Г.*, к.пед.н., доц.; *Десятов Т.М.*, д.пед.н., проф.; *Дімітріна Каменова*, проф. (Болгарія); *Євтух М.Б.*, д.пед.н., проф., академік НАПН України; *Капська А.Й.*, д.пед.н., проф.; *Кондрашова Л.В.*, д.пед.н., проф.; *Король В.М.*, к.пед.н., проф.; *Крилова Т.В.*, д.пед.н., проф.; *Кузьмінський А.І.*, член-кор. НАПН України, д.пед.н., проф.; *Мельников О.І.*, д.пед.н., проф. (Білорусь); *Мілушев В.Б.*, доктор, проф. (Болгарія); *Ничкало Н.Г.*, д.пед.н., проф., академік НАПН України; *Остапенко Н.М.*, д.пед.н., проф.; *Савченко О.П.*, д.пед.н., проф.; *Семеріков С.О.*, д.пед.н., проф.; *Симоненко Т.В.*, д.пед.н., проф.

Адреса редакційної колегії:

18000, Черкаси, бульвар Шевченка, 81,
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького,
кафедра соціальної роботи та соціальної педагогіки. Тел. (0472) 33-10-96
web-сайт: <http://ped-ejournal.cdu.edu.ua>.
e-mail: valentina_shpak@mail.ru

© Черкаський національний
університет, 2015

УДК 37.048.4:314.6

Гуцан Л.А.,
кандидат педагогічних наук, старший науковий
співробітник, старший науковий співробітник
лабораторії трудового виховання,
Інститут проблем виховання НАПН України

ОСВІТНІЙ ОКРУГ ЯК ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Анотація. Розглянуто інноваційні підходи до організації профільного навчання і професійної підготовки учнів у навчальних закладах. Здійснено аналіз суспільних передумов і різнорівневих причин, що стали поштовхом до активізації діяльності освітніх округів як нової соціально-педагогічної системи. Описано моделі профільного навчання при мережевій взаємодії навчальних закладів в освітньому окрузі, визначено можливості діяльності освітніх округів як запоруки рівного доступу до якісної освіти кожної дитини.

Ключові слова: професійне самовизначення; профільне навчання; професійна підготовка; інноваційна модель; мережева взаємодія; освітній округ; рівний доступ до якісної освіти.

Постановка проблеми. Упровадження якісної освіти нині – це не лише забезпечення певної суми знань, умінь, навичок і навіть компетентностей, які відповідають державним стандартам. Адже якісна освіта можлива лише при створенні умов для побудови кожною дитиною індивідуальної освітньої траєкторії, що залежатиме від її здібностей, нахилів, уподобань, буде спрямована на їх розвиток, допомагатиме в самовизначенні та успішній самореалізації, що не є можливим без профілізації старшої школи.

За останні роки в освітній галузі відбуваються реформаційні процеси, що спрямовані на досягнення рівня найкращих світових стандартів. Важливим кроком у цьому напрямі стає поява стратегічних освітніх нормативних документів Концепції державної системи професійної орієнтації населення та нової редакції Концепції профільного навчання у старшій школі. У цих документах окреслені основи нової парадигми освіти – орієнтація на новий тип гуманістично-інноваційної освіти, її конкурентоздатності в європейському і світовому просторах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Психолого-педагогічні основи підготовки молоді до вибору професії аналізували Г. Бас, Ю. Гільбух, О. Голомшток, М. Захаров, В. Кавецький, Є. Клімов, Г. Костюк, Є. Павлютенков, К. Платонов, Л. Потапюк, К. Сазонов, В. Синявський, І. Уличний, Б. Федоришин, С. Чистякова, М. Янцур та інші вчені. Досвід зарубіжних країн щодо професійної орієнтації вивчали Г. Дмитрієв (у США), С. Павлюк (у Німеччині), О. Приступа (у Німеччині), Л. Сундукова (у Англії), А. Турчин (у Німеччині), Н. Удовиченко (і Німеччині) та інші.

У контексті нашого дослідження важливе теоретичне і практичне значення мають праці, що присвячені розкриттю особливостей побудови профільної школи, специфіці організації професійної орієнтації учнівської молоді в сучасних умовах Е. Зеєра, Л. Йовайши, О. Мельника, О. Моріна, О. Пилипчука, М. Піддячого, В. Сидоренка, І. Уличного, М. Янцура та інших. Проблеми організації й діяльності освітніх округів у контексті оптимізації ЗНЗ розкриті у працях Д. Дейкуна, Ю. Луковенка, А. Мазака, С. Сологуба, Л. Юрчака. Низка сучасних досліджень Т. Бобко, М. Коляновської, А. Назарчука, В. Туляєва присвячені розкриттю ефективних профорієнтаційних технологій у підготовці школярів до професійного самовизначення в умовах розбудови сучасної школи.

Учені у своїх дослідженнях указують найчастіше на те, що, зазвичай, знайомство з майбутньою професією відбувається на основі зовнішньої привабливості, наприклад, за

рівнем зарплатні, іміджу установи, престижності професії, за прикладом батьків, друзів тощо. При цьому ігноруються, нехтуються якості власної особистості. Останнє відбувається тому, що людина, як правило, краще знає об'єктивну дійсність (навчальний предмет, робоче місце тощо), ніж свої суб'єктивні психологічні властивості. Водночас більшість сучасних професій є дуже складними і потребують ретельного глибинного пізнання, до того ж їх кількість сягає тисяч. Слід зважати на те, що в умовах сьогодення «...престижними в нашому суспільстві стають професії, які відповідають потребам нових, що народжуються, форм економіки. У той самий час такі традиційні професії як педагог, лікар, військовий, міліціонер тощо стають мало привабливими. Це приводить до плінності кадрів у відповідних галузях діяльності, дискваліфікації не потрібних для певних галузей народного господарства фахівців і їх масового відтоку в інші. Наслідком є нестача висококваліфікованих фахівців у найважливіших для суспільства сферах: охороні здоров'я, освіті, соціальному захисті населення та інші» [3, с. 274].

Саме тому сучасному старшокласнику потрібна професійна кваліфікована допомога в розв'язанні проблеми вибору майбутньої професійної діяльності, закладу навчання, своєї життєвої перспективи. Однією з необхідних умов, що забезпечують належну якість професійної підготовки, є відповідна матеріально-технічна база, яка в більшості шкіл є слабкою, особливо в сільській місцевості. З огляду на сказане вище, існує очевидна суперечність: з одного боку, необхідність підготовки випускників шкіл до усвідомленого вибору професії й продовження освіти згідно з нею, з іншого – невідповідність умов для реалізації цього завдання.

Метою статті є спроба показати конкретні практичні кроки щодо утворення освітніх округів як інноваційної моделі управління та розвитку шкільної освіти.

Виклад основного матеріалу. Створення та функціонування освітніх округів законодавчо встановлено у ст. 9 Закону України «Про загальну середню освіту» і Постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року за № 777; крім того затверджено Положення про освітній округ [1].

Важливим критерієм підбору територій для об'єднання в освітні округи має бути саме критерій повноти освітніх послуг. Тобто на території округу повинно бути все, що потрібно для освітньої системи, починаючи від дошкільних установ і закінчуючи можливістю тісної взаємодії з вищими навчальними закладами II, III, IV рівнів акредитації.

На нашу думку, метою такої взаємодії є підвищення якості освіти та її відповідності сучасним стандартам на основі ефективного використання потенціалу ресурсів кожного навчального закладу, координації та консолідації зусиль усіх суб'єктів освітнього округу. При цьому звільнення і перерозподіл ресурсів між освітніми закладами – суб'єктами освітнього округу – сприятиме створенню нових освітніх можливостей, зокрема розвитку матеріально-технічної бази відповідно до сучасних вимог.

Іншими словами, налагодження ефективної діяльності освітнього округу сприятиме створенню належних умов для забезпечення учасникам навчально-виховного процесу рівного доступу до якісної дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, довузівської, допрофесійної підготовки; координації взаємодії суб'єктів округу з питань реалізації законодавства в галузі освіти, ефективного використання кадрового потенціалу, навчально-методичної та матеріально-технічної бази. Найголовнішим є створення послідовної, багатоступеневої системи надання учням якісних освітніх послуг. Освітній округ є складовою державно-громадської системи освіти, її територіальною підсистемою. Виокремлення в ній освітніх округів спричинене необхідність враховувати запити місцевого населення, актуальні і перспективні потреби соціально-економічного та соціокультурного розвитку території.

Світовий досвід показує, що підстави для виокремлення освітніх округів можуть бути різними. Наприклад, соціокультурні (збереження і розвиток національно-культурних традицій, спільності мови, конфесійних відмінностей – Бельгія), економічні (вирівнювання податкової бази – США), організаційні (децентралізація управління освітою та побудова в межах навчальних округів автономної системи освіти, часто з домінуючим у ній ВНЗ, зазвичай, університетом – Франція). Іноді це диктується традиційними для території потребами промисловості у кваліфікованих робітничих кадрах («Професійні навчальні округи» у США). Та найчастіше поділ на освітні округи здійснюється з урахуванням багатьох критеріїв, причому в більшості випадків їхні межі збігаються з адміністративними межами територій. У системі української освіти вони формуються за адміністративно-територіальним принципом.

Освітній округ, по суті, є інноваційною структурою, діяльність якої формується шляхом об'єднання навчальних закладів у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці для забезпечення належних умов організації навчально-виховного процесу, реалізації допрофільної підготовки і профільного навчання, розвитку творчих здібностей, нахилів, обдарувань дітей, упровадження сучасних освітніх технологій. Центром профільного навчання в освітньому окрузі є опорний загальноосвітній навчальний заклад який забезпечує: проведення навчальних занять, що відповідають його спеціалізації, профілю навчання для учнів навчальних закладів округу; запровадження факультативних занять, спецкурсів для учнів освітнього округу; культурно-просвітницьку роботу з батьківською громадськістю; методичний супровід діяльності навчальних закладів освітнього округу; організацію сервісних послуг.

В окрузі можуть функціонувати один або декілька опорних закладів, за якими здійснює контроль районний(міський) методичний кабінет відділу освіти.

Для ефективного здійснення профільного навчання розглянемо різні моделі побудови освітніх округів: модель «Міжшкільне об'єднання», модель «Школа-ресурсний центр», модель «Асоціація шкіл (навчально-виховний комплекс)», модель «Соціально-педагогічний комплекс», модель «Ресурсний центр районного (міського) округу», модель «Обласний ресурсний центр».

Модель «Міжшкільне об'єднання» доцільна в тому випадку, якщо поруч розташовані кілька шкіл, що здатні за спільною домовленістю обмінюватися освітніми ресурсами, кадрами. У цьому випадку можлива організація навчання в кожній школі за двома-трьома профілями при створенні відповідної матеріальної, навчально-методичної, кадрової бази. Сутність цієї моделі визначають такі параметри:

- а) школи, які характеризуються незначною територіальною віддаленістю, створюють територіальне об'єднання за наявності хоча б одного загальноосвітнього навчального закладу, що дає повну загальну середню освіту (є базовим), та організації підвезення учнів, педагогічних працівників до місця навчання й додому;
- б) базова школа округу, урахуваючи матеріально-технічне забезпечення і кадровий потенціал, реалізує один чи кілька профілів навчання;
- в) профільне навчання, як правило, здійснюється в базовій школі, проте залежно від обраного профілю воно може реалізовуватися на базі інших суб'єктів освітнього округу (позашкільному, професійно-технічному навчальних закладах, міжшкільному навчально-виробничому комбінаті тощо);
- г) учні вивчають профільні предмети в базовій школі округу на основі установчої угоди про спільну діяльність між суб'єктами округу, що укладається відповідно до чинного законодавства та реєструється у відділі освіти;
- г) наукове й організаційно-методичне керівництво єдиним освітнім процесом здійснюється шляхом створення ради округу;

- д) для організації профільного навчання за поданням ради округу відділ (управління) освіти районної державної адміністрації або міської ради (для міста) приймає рішення про перерозподіл годин робочих навчальних планів, коригує питання, що пов'язані з розстановкою педагогічних кадрів, перерозподілом бібліотечного фонду, зміцненням матеріальної бази суб'єктів округу;
- є) в освітньому окрузі забезпечується створення єдиного освітнього простору, що знижує ефект соціального відчуження невеликих шкіл, упровадження в навчальний процес сучасних освітніх технологій, раціональне використання навчально-методичної літератури, а також передбачається інтеграція діяльності навчальних закладів з установами соціальної сфери, культури й іншими установами, що розміщені в мікросоціумі.

Модель «Школа – ресурсний центр» доцільна для сільських районів, у яких велика частина шкіл є нечисленними, що не мають реальної кадрової і матеріальної бази для профільного навчання. У цьому випадку всі освітні ресурси знаходяться в основному на базі однієї школи, яка стає опорною. Такий загальноосвітній навчальний заклад виконує щодо інших шкіл функцію ресурсного центру з краще укомплектованим навчальним обладнанням, має кваліфіковані педагогічні кадри.

Опорна старша школа реалізує ту частину профільного навчання, яка не під силу іншим школам, оскільки виконує функції організації й забезпечення навчального процесу, методичного керівництва єдиним освітнім процесом. Базою ресурсного центру при спільному керівництві можуть бути взаємодіючі між собою школа, заклад додаткової освіти, професійні навчальні заклади, що розташовані на території муніципального округу.

Модель «Асоціація шкіл (навчально-виховний комплекс)» – це об'єднання освітніх, фінансових, інформаційних ресурсів навчальних закладів різних типів і рівнів акредитації для задоволення допрофесійних і професійних запитів учнів. Як правило, у таку модель входять навчальні заклади різного ступеню: дошкільні навчальні заклади; загальноосвітні навчальні заклади I ступеня навчання; загальноосвітні навчальні заклади I-II або II ступеня навчання; загальноосвітні навчальні заклади III, II-III, I-III ступеня навчання, гімназії, ліцеї, колегіуми. Звичайно, при такому об'єднанні матеріально забезпечена і численна школа бере на себе функцію опорної, а її директор здійснює загальне керівництво асоціацією.

Модель «Соціально-педагогічний комплекс» – структурно впорядкована розгалужена мережа виховно-освітніх установ, соціально-психологічних служб, територіальних груп і об'єднань, служб допомоги сім'ї та дитинству, що спрямована на соціальний захист і здійснення прав кожного свого громадянина у творчій самореалізації, успішному фізичному, психічному і соціальному розвитку особистості. У завдання СПК входить: забезпечення необхідних умов за місцем проживання неповнолітніх для ефективного соціального виховання; проведення ранньої діагностики, корекції та реабілітації; надання оперативної соціальної допомоги; координація зусиль у роботі з сім'єю і в мікросоціумі; соціально-педагогічна підтримка осіб зі специфічними потребами.

Модель «Обласний ресурсний центр» характеризується тим, що центр створюється на базі обласних установ позашкільної освіти для сільських школярів, які мають особливі схильності до різних видів діяльності, підготовка до яких не здійснюється на базі шкіл району. Основними формами роботи такого центру є сесія в канікули, виконання індивідуальних завдань при навчально-методичному супроводі та консультиванні, дистанційне навчання.

Модель «Ресурсний центр районного (міського) округу» забезпечує створення відповідних центрів, що викликано необхідністю потреби щодо розвитку

освітнього потенціалу кожного учня. Спеціально підібрані й підготовлені фахівці з навчальних предметів організують очно-заочне навчання особливо обдарованих дітей, які в навчанні виходять за рамки профільних предметів, курсів за вибором, що є в школах районного центру або міста [6, с. 27].

Зі сказаного вище виходить, що існують різні моделі побудови освітніх округів. Від того, наскільки вдало створений освітній округ чи ефективно функціонує, залежить готовність такої структури забезпечити доступ до максимально широкого комплексу освітніх послуг. Суб'єкти освітнього округу можуть взаємодіяти між собою, мати партнерські відносини з громадою. Співпраця навчальних закладів дає змогу досягти раціоналізації освітньої мережі, а також здійснювати стратегічне планування їх розвитку. Це відбувається шляхом посилення спільної участі шкіл в організації освітнього процесу.

На основі взаємодії з закладами культури, спорту, підприємств і громадських організацій у межах освітнього округу в навчальних закладах створюються умови для реалізації нововведень, що сприяє формуванню своєрідної мережевої системи освіти. Навчальним закладам, що успішно взаємодіють, більше довіряють батьки і місцева громада, тому їм легше залучати додаткові ресурси; у них виникає більше можливостей надавати якісну освіту та бути затребуваними на ринку освітніх послуг.

Дуже вдалим і продуманим є алгоритм створення мережі освітніх округів, що запропонований Т. Бобко у статті «Особливості реалізації допрофільної підготовки та профільного навчання», тому варто звернути на нього увагу й ефективно використовувати при створенні нових освітніх округів.

Крок 1. Рішення засновників про створення освітніх округів, визначення закладів, які входитимуть до округів, нормативне закріплення їх організаційної взаємодії. При цьому кожен заклад, який входить до округу, зберігає статус юридичної особи і має рівні права з іншими, однак у межах округу створює єдиний освітній простір. Завдання: 1) розроблення районної програми впровадження профільного навчання (включаючи механізм фінансування); 2) створення районної освітньої мережі профільного навчання; 3) визначення моделей і форм організації допрофільної підготовки і профільного навчання; 4) визначення переліку навчальних закладів, які беруть (братимуть) участь у реалізації допрофільного і профільного навчання; 5) складання плану взаємодії (співпраці) в умовах освітньої мережі.

Крок 2. Створення координаційного органу, до складу якого входять директори всіх закладів освітнього округу. Складання координаційним органом і підписання всіма директорами угоди про співпрацю закладів. Завдання: 1) створення структури координаційного центру (ради) з питань профільного навчання; 2) розгляд експертною профільною комісією плану розвитку округу, що запропонований робочою групою, установлення його відповідності до наявних умов, визначення його ефективності, можливих наслідків, вироблення пропозицій і рекомендацій координаційній раді і засновнику. До складу експертної профільної комісії можуть входити представники органів місцевого самоврядування, місцевих виробництв, громадські лідери тощо; 3) коригування координаційною радою плану розвитку округу з урахуванням висновків профільної комісії; 4) урахування зауважень і пропозицій, виявлених ризиків, прийняття координаційною радою на основі консенсусу рішення про подальший розвиток округу. Пізніше це рішення нормативно закріплюється засновником; 5) укладання угод між засновниками освітньої мережі.

Крок 3. Інвентаризація ресурсів освітнього округу. У ході інвентаризації слід урахувати як наявні ресурси окремих закладів, так і партнерські відносини, можливості партнерів. Керівників підприємств, стратегічно важливих партнерів доцільно включити до складу координаційної ради.

Крок 4. Виявлення зовнішнього освітнього замовлення на означеній території. Завдання: 1) попереднє анкетування школярів 8–9-х класів та їхніх батьків; 2) узагальнення висновків за результатами анкетування і оформлення візиток загальноосвітніх навчальних закладів (на рівні ЗНЗ і відділу освіти).

Крок 5. Побудова моделі функціонування і взаємодії закладів, яка максимально задовольнила б освітнє замовлення на території округу та наявних ресурсах, забезпечила б рівні можливості й високу якість освіти для всіх місцевих жителів. Цей крок здійснюється однією або кількома робочими групами, до складу яких обов'язково входять представники всіх закладів округу.

Крок 6. Організація інформаційної роботи. Завдання полягає в оформленні візиток, портфоліо, електронних сайтів загальноосвітніх навчальних закладів (на рівні ЗНЗ і на рівні відділу освіти).

Крок 7. Підготовка навчальних закладів до роботи в умовах освітнього округу. Завдання: 1) укладання угод із навчальними закладами і батьками; 2) розроблення мережевого навчального плану; 3) підготовка, затвердження та експертиза програмно-методичного забезпечення профільного навчання; 4) укладання шкільних навчальних планів; 5) визначення переліку курсів за вибором; 6) визначення основних потоків учнів, відображення їх на освітній карті; 7) комплектування класів із допрофільною підготовкою і профільним навчанням; 8) визначення педагогів для реалізації допрофільної підготовки і профільного навчання; 9) складання розкладу переміщення учнів; 10) підготовка кадрового потенціалу.

Крок 8. Уведення в дію мережі(освітнього округу). Завдання: 1) введення допрофільної підготовки учнів в режим навчального закладу; 2) упровадження профільного навчання.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи вище сказане, зазначимо, що створення освітнього округу та ефективне забезпечення профільного навчання в ньому є багатоаспектною проблемою, яка потребує вирішення різноманітних завдань: формування єдиної нормативної бази, розроблення відповідного програмного забезпечення, створення освітніх сайтів округів та наповнення їх необхідним контентом. В умовах мережевої роботи в освітньому окрузі зростатиме кількість координаційних і коопераційних взаємодій педагогів, розшириться можливість комплексного використання різних організаційних форм підвищення кваліфікації, сформується нові технологічні ланцюжки і вибудуються нові взаємини.

Список використаної літератури

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 за № 777 «Про затвердження Положення про освітній округ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
2. Бех І. Д. Психологічні джерела виховної майстерності: навч. посібник / І. Д. Бех. – К.: Академвидав, 2009. – 248 с.
3. Бех І. Д. Виховний потенціал позашкільної освіти // Теоретико-методичні основи виховання творчої особистості в умовах позашкільних навчальних закладів: зб. матеріалів наук.-практ. конф. (м. Київ, 30-31 березня 2006 р.). – К., 2006. – С. 4–6.
4. Бех І. Д. Виховний процес в досягнутих глибинах // Шкільний світ (спецвипуск). – 2014. – № 5 (685), березень. – 42 с.
5. Буркова Л. В. Соціономічні професії: інноваційна підготовка фахівців у вищих навчальних закладах: монографія / Л. В. Буркова. – К.: Інформ. системи, 2010. – 278 с.
6. Гуцан Л. А. Особливості професійного самовизначення учнівської молоді в умовах профільного навчання / Л. А. Гуцан // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. – Вип. 15, кн. 1. – Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2011. – С. 354–359.
7. Мельник О. В. Проблеми професійної орієнтації учнівської молоді та перспективні напрями їх вирішення / Олександр Васильович Мельник // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. – Вип. 15, кн. 1. – Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2011. – С. 283–293.

8. Мельник О. В. Післяіндустріальний світ : нові виклики до професійної орієнтації дітей та учнівської молоді / О. В. Мельник // Педагогіка і психологія. – 2014. – № 1. – С. 24–31.
9. Морін О. Л. Аспекти забезпечення професійного самовизначення учнівської молоді в умовах освітнього округу / О. Л. Морін / Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2013 рік / [за ред. О. В. Сухомлинської, І. Д. Беха, Г. П. Пустовіта, О. В. Мельника; літ. ред. І. П. Білоцерківець]. – Івано-Франківськ : НАІР, 2014. – Вип. 4. – С. 379–382.
10. Стойкова В. В. Створення та організація діяльності освітніх округів : метод. реком. [Інформ.-метод. вісник «Профільна школа». Вип. 9]. – Миколаїв : ОПППО, 2011. – 104 с.

References

1. The resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 27.08.2010 No. 777 «About approval of the educational district». Retrieved from: <http://www.kmu.gov.ua>. (in Ukr.)
2. Bekh, I. D. (2009). Psychological sources of educational skills : a training manual. Kiev: Academvidav (in Ukr.)
3. Bekh, I. D. (2006). The educational potential of school education. Theoretical and methodical bases of education of a creative personality in the conditions of extracurricular educational institutions: collection of materials of scientific.-practical. Conf. (Kyiv, 30-31 March), 4-6 (in Ukr.)
4. Bekh, I. D. (2014). The Educational process in the depths of depth. Shkilnyy svit (School world (special edition), 5 (685), march. (in Ukr.)
5. Burkova, L. V. (2010). Soconac profession : innovative training of specialists in higher educational institutions : monograph. Kyiv: Information systems (in Ukr.)
6. Hutsan, L. A. (2011). Features of professional self-determination of studying youth in the conditions of profile training. Theoretical and methodological problems of education of children and youth: proceedings of the. Vol. 15, b. 1. Kamenetz-Podolsk : Publisher Zwolayko PE, D.G. (in Ukr.)
7. Melnyk, O. V. (2011). Problems of professional orientation of students and prospective directions of their solution. Theoretical and methodological problems of education of children and youth: proceedings of the. Vol. 15, b. 1. Kamenetz-Podolsk : Publisher Zwolayko PE, D.G. (in Ukr.)
8. Melnik, O. V. (2014). Plantulli world : new challenges in the professional orientation of children and youth. Pedagogika i psihologiya (Pedagogy and psychology), 5, 24 – 31 (in Ukr.)
9. Morin, O. L. (2014). Aspects of professional self-determination of students in conditions of educational districts. In Sukhomlynska, O.V., Bekh, I.D., Pustovit, H.P. & Melnyk, O.V. (Eds.). Modern educational process: Essence and innovation potential. Proceedings of Conference of The Institute of Problems on Education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. Ivano-Frankivsk: NAIR. (in Ukr.)
10. Stoykova ,V. V. (2011). Creation and organization of activity of educational districts: guidelines. Information-methodical journal «Profile school». Vol. 9. Mikolayiv : Regional Institute of postgraduate pedagogical education (in Ukr.)

Abstract. *Hutsan L. A. Educational district as an innovative model of management in profile education.*

Introduction. *One of the most important aspects of the education system in Ukraine is its regionalization, which involves the separation of competences between different levels of authorities, the formation of regional educational space in general and the formation of some of its elements, including educational districts for solving the problem of optimizing the network of educational establishments and institutions need to restructure a network of institutions that provide equal access to education, specialized education in high school, improving the quality of education due to the concentration of educational resources adequate to the stages of training and competition facilities.*

Purpose. *Purpose of the article is to show concrete practical steps the government and the community on the creation of educational districts; construction analyzed various models of educational districts, emphasize the importance of coresponsible and effective influence on the formation of a regional education policy.*

Results. *The paper presents the various models of construction of educational districts. In our view, of establishing effective educational district will promote the creation of appropriate conditions for the participants of the educational process equal access to quality pre-school, secondary, adult education, pre-university, pre-professional training; coordination of interaction of the district on the implementation of legislation in the field of education, efficient use of human resources, teaching and material base.*

Particular attention is given to forms of cooperation and networking of selected institutions using technologies of social partnership aimed at providing quality educational services to students.

Originality. *The proposed article contains proposals for restructuring the network of educational institutions based on demographic and socio-economic characteristics of regions*

Conclusion. *Found that the idea of creating educational districts themselves generally justified. Education districts can be agents of a new approach to provide quality educational services, important elements of state and public administration, which will allow efficient use of public funds and attract additional income, develop strategy for the development of education in terms of a political unit with the interests and resources of partners, improve the economic efficiency of schools.*

Key words: *professional self-determination; professional education; professional training; model; networking; educational district; equal access to quality education.*

*Одержано редакцією 13.05.2015
Прийнято до публікації 15.06.2015*

УДК 371.134: 811.1/.2 + 81'24 (045) **Danylyuk S. S.,**
Chair of High School Pedagogy and Educational
Management Department, Bohdan Khmelnytsky
National University at Cherkasy, Doctor in
pedagogy, Professor, Ukraine

FORMATION OF FUTURE PHILOLOGISTS' PROFESSIONAL COMPETENCE IN INTERNET MEDIUM

Анотація. *Визначено особливості використання Інтернет-ресурсів й Інтернет-технологій з освітньою метою. Також зроблено спробу визначити місце і роль Усесвітньої павутини в навчанні мови. Виокремлено три основні напрями використання Інтернет-технологій у вивченні іноземних мов. Крім того, побудовано типологію постів, які створюються в освітньому просторі за допомогою Інтернет-технологій. Водночас визначено низку дидактичних завдань у процесі використання Інтернет-технологій у викладанні іноземних мов.*

Ключові слова: *Інтернет-ресурси; Інтернет-технології; навчання мови; інформаційно-освітній простір; навчальний процес; дидактичні завдання; освітні цілі; майбутні філологи.*

Formulation of the problem. Postindustrial society is characterized today by the fact that information has lost its value because of its unprecedented growth. For the younger generation Internet has become the medium of inhabitants, and therefore, of development and education, information is characterized by polyphony of sources. And now, "there is no doubt that the impact that Internet has had on modern society and the individual user, is deeper and more systemic than the influence of any other technical system" [1]. The specified conditions, undoubtedly, influence education in modern society.

Nowadays formation of a new system of education takes place, which is characterized by integration into the global information-and-education space. This process is characterized by significant changes in the educational process associated with making corresponding changes in the content of learning technologies, which are largely dependent on modern technical capabilities and contribute to the harmonious entering the information society [2].

The aim of the investigation is determined by the necessity to study the specific features of the process of formation of future philologists' professional competence with the help of usage of Internet as a modern medium of information and communication in the aspect of its didactic potential.